

โครงการสัมมนาระดมความเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจหลักในการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและระบบการผลิต เพื่อส่งเสริมให้สินค้าเกษตรของไทย มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากผู้บริโภคในประเทศและสามารถส่งออกแข่งขันกับนานาประเทศ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาเรื่องที่จะกำหนดมาตรฐานฯ จากสินค้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดูแลรับผิดชอบ มีมูลค่าการส่งออกสูง มีปัญหาด้านคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร/ผู้บริโภค หรือเป็นสินค้าที่มีองค์การระหว่างประเทศ ภาคเอกชน หรือผู้บริโภคต้องการให้มีการกำหนดมาตรฐาน

ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๔.๒๘ ล้านไร่ (ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร: พ.ศ.๒๕๕๘) ปริมาณผลผลิตประมาณ ๑๒ ล้านตัน เมื่อสกัดเป็นน้ำมันปาล์มดิบได้ผลผลิตประมาณ ๒ ล้านตัน โดยมีการนำมาใช้เพื่ออุปโภค-บริโภค ๙.๒๙ แสนตัน เพื่อผลิตไบโอดีเซล ๘.๕๔ แสนตัน และเพื่อการส่งออก ๗ หมื่นตัน ซึ่งเมื่อรวมกับอินโดนีเซีย (๔๗ ล้านไร่) และมาเลเซีย (๒๙ ล้านไร่) แล้ว ถือว่าอาเซียนเป็นผู้ผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่สำคัญของโลก เพราะมีสัดส่วนการผลิตรวมกันกว่า ๙๐% ของปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์มดิบของโลก โดยอินโดนีเซียผลิตได้ ๕๕.๑๔% รองลงมา ได้แก่ มาเลเซีย (๓๓.๗๗%) และไทย (๓.๗๓%)

ปัจจุบันตลาดโลกมีความต้องการน้ำมันปาล์มมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อเป็นพลังงานทดแทนและต่อยอดการผลิตในอุตสาหกรรมโพลิโอเคมีคอล ทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดปัญหาการรุกล้ำพื้นที่ป่า ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเกิดปัญหาการเอารัดเอาเปรียบแรงงานและเกษตรกรรายย่อย ส่งผลกระทบต่อสังคมและชุมชนท้องถิ่น จึงทำให้มีการรวมตัวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายประเทศสร้างมาตรฐานที่เรียกว่า Roundtable on Sustainable Palm Oil หรือ RSPO เพื่อใช้รับรองระบบการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนจากต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกที่เข้าร่วมแล้วกว่า ๓,๐๔๕ แห่งทั่วโลก ทำให้ผู้ซื้อใช้มาตรฐานดังกล่าวเป็นเงื่อนไขการรับซื้อน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ด้วย ในขณะที่อินโดนีเซียและมาเลเซียได้กำหนดมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของตนเอง คือ ISPO (Indonesian Sustainable Palm Oil) และ MSPO (Malaysian Sustainable Palm Oil) แล้วตามลำดับ

ประเทศไทยในฐานะผู้ผลิต-ส่งออกน้ำมันปาล์ม และสินค้าที่มีส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม จำเป็นต้องคำนึงถึงแนวทางการจัดการที่ยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ จึงเห็นควรเสนอให้มีการกำหนดมาตรฐาน เรื่อง หลักการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย เพื่อยกระดับการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศ และเพิ่มความสามารถการแข่งขันในตลาดโลก

มกอช. ได้จัดทำร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย ซึ่งผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตรแล้ว และในขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานต้องมีการรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง มกอช. จึงเห็นควรจัดให้มีการสัมมนาระดมความเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย เพื่อนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงร่างมาตรฐานดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ และเป็นที่ยอมรับจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก่อนที่จะประกาศเป็นมาตรฐานของประเทศไทยต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการผลิตปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไขร่างมาตรฐานฯ ให้มีความสมบูรณ์ อยู่ในแนวทางที่เหมาะสม และนำไปใช้ปฏิบัติได้

๒. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และมาตรการต่างๆ ในการนำไปปฏิบัติตามให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. เป้าหมาย

ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างมาตรฐานฯ หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย เพื่อนำไปปรับปรุงให้ร่างมาตรฐานฯ มีความสมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย ก่อนนำเสนอคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรพิจารณาให้การรับรองและประกาศเป็นมาตรฐานของประเทศต่อไป

๔. วิธีการดำเนินงาน

อภิปรายข้อมูลทางวิชาการ ชี้แจงข้อมูล และให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ร่างมาตรฐานฯ หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

๕. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เจ้าหน้าที่จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัย ผู้แทนภาคเอกชน เกษตรกร และผู้ทรงวุฒิ ประมาณ ๑๒๐ คน

๖. ระยะเวลา/สถานที่

วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมบรรจงบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะเวลาดำเนินการจัดสัมมนา จำนวน ๑ วัน

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายเพื่อนำไปปรับปรุงร่างมาตรฐานฯ หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของประเทศไทย ให้มีความสมบูรณ์อยู่ในแนวทางที่เหมาะสม นำไปใช้ปฏิบัติได้และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย

๒. ข้าราชการที่เข้าร่วมสัมมนาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อสนับสนุนการนำมาตรฐานไปประยุกต์ใช้และยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร

๘. งบประมาณ

๘.๑ ค่าใช้จ่ายในการสัมมนา เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๐ งบรายจ่ายอื่น ผลผลิตที่ ๑ มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร กิจกรรมการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (๑๓๕๒) รายการค่าใช้จ่ายในการศึกษาและพัฒนามาตรฐานสินค้าและอาหาร กิจกรรมย่อยที่ ๑๒๓ โครงการศึกษาเกณฑ์คุณภาพทางเคมีและกายภาพ และเปรียบเทียบการใช้ค่า free fatty acid value และ acid value ของสำนักกำหนดมาตรฐาน

๘.๒ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) รับผิดชอบ

(๑) ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในวันสัมมนา

(๒) ค่าเช่าที่พักในคืนก่อนวันสัมมนา จำนวน ๑ คืน สำหรับวิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนาที่อยู่ในจังหวัด/พื้นที่ที่อยู่ไกลจากสถานที่จัดสัมมนา และส่งแบบตอบรับเข้าร่วมสัมมนาให้ มกอช. ทราบแล้วเท่านั้น

(๓) ค่าพาหนะในการเดินทางของวิทยากรและเกษตรกร

๘.๓ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าพาหนะในการเดินทางผู้เข้าร่วมสัมมนาให้เบิกจ่ายต้นสังกัด

๘.๔ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะในการเดินทางของพนักงานขับรถยนต์ให้เบิกจ่ายจากต้นสังกัด

๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักกำหนดมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
